

Reykjavík, 17. desember 2020

Efnahags- og viðskiptanefnd
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um skatta og gjöld (skattalegir hvatar fyrir lögaðila sem starfa til almannaheilla), 342. mál á 151. löggjafarþingi.

UMFÍ lýsir yfir mikilli ánægju með frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld almannaheillafélögum til góða. Með frumvarpinu eru stigin stór skref framávið í málefnum félaga í þriðja geiranum, bæði hvað snertir skattalegt hagræði sem hvata til að gera betur og til að fá til starfa sjálfbóðaliða hjá öflugum félagasamtökum. Skattalegir hvatar auka burði félaga til að taka að sér verkefni sem svo leiða til samfélagslegs ábata. Það er samfélaginu til góða.

Eitt skref í einu í rétta átt

UMFÍ hefur lengi mælt fyrir því að skattalegt fyrirkomulag frjálsra félagasamtaka hér á landi verði fært nær því sem tíðkast á hinum Norðurlöndunum. Sérhvert skref á þeirri leið er skref í rétta átt. Frumvarp þetta er eitt slíkt.

Ánægjulegt er að sjá undanþágur frá skattgreiðslum almannaheillafélaga í frumvarpinu nú, hvata sem styðja við almannaheillastarfsemi og ýmsum undanþágum frá greiðslu tekjuskatts og staðgreiðslu skatts af fjármagnstekjum auk undanþágu frá greiðslu virðisaukaskatts með ýmum skilyrðum.

Eins og fram kemur í greinargerð með nefndu frumvarpi og UMFÍ hefur oft nefnt í fyrri umsögnum, þá færast félagasamtök á Íslandi æ nær systursamtökum á hinum Norðurlöndunum. Við erum hins vegar ekki komin á sama stað og gerist ytra.

Í fyrri umsögnum UMFÍ er vitnað til samanburðarskýrslu sem gerð var á vegum nokkurra góðgerðarsamtaka árið 2004 um skattlagningu íslenskra og erlendra félagasamtaka. Niðurstaðan var í mjög stuttu máli sú að skattaleg staða íslenskra félagasamtaka er töluvert verri en sambærilegra félaga á Norðurlöndunum. Þótt undanþágur sé sambærilegar hvað snerti greiðslu tekjuskatts og eignaskatts, þá voru þær takmarkaðri hér en ytra. Til viðbótar báru hér félög innan þriðja geirans fjármagnstekjuskatt og erfðafjárskatt, sem erlend félagasamtök höfðu lengi ekki gert.

Gott er að sjá að það hefur nú verið fært til sambærilegs vegar hér á Íslandi.

Enn má þó gera betur. Í frumvarpinu kemur fram að almannaheillafélög geta fengið undanþágu frá greiðslu virðisaukaskatts með nánar tilgreindum skilyrðum. Íslensku almannaheillafélögin eiga samkvæmt frumvarpinu ekki rétt á endurgreiðslu virðisaukaskatts af aðföngum með sama hætti og þau erlendu. Mikilvægt er að útvíkka möguleika til endurgreiðslu á innskatti svo það gagnist félögunum í stærra samhengi.

Að auki má benda á að almannaheillafélög geta samkvæmt frumvarpinu sótt um endurgreiðslu allt að 60% af vinnu manna á byggingarstað, við byggingu, viðhald og endurbætur á mannvirkjum sem eru í þeirra eigu. Það er jákvætt fyrir þau félög sem munu ná að nýta sér þá leið en gagnast ekki nema að takmörkuðu leyti því íþróttamannvirki og mannvirki sem íþróttir eru stundaðar í að nær öllu leyti í eigu sveitarfélaga.

Í stuttu máli: Ýmsar undanþágur er að finna í þessu nýja og byltingakennda frumvarpi um almannaheillafélög. En eins og bent hefur verið á hér að framan eru undanþágurnar enn víðtækari hjá félögum í öðrum löndum, s.s. á hinum Norðurlöndunum. Við getum gert betur á sama tíma og við fögnum því að þessi skref eru stigin nú.

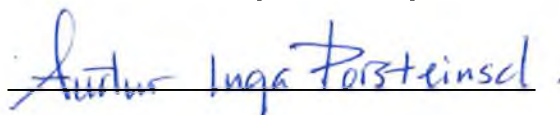
Hvatar eru gagnlegir

Allir fjárhagslegir hvatar gagnast félagasamtökum eins og UMFÍ og aðildarfélögum þeirra. Við bendum á að innan UMFÍ eru rúm 400 félög sem eiga aðild í gegnum 28 sambandsaðila. Breytingar á skattaumhverfi félagasamtaka gagnast UMFÍ, en ekki síður aðildarfélögunum og samfélaginu sem mynda ungmennafélagshreyfinguna um allt land.

Vinum saman

UMFÍ fagnar aðgerðum stjórnvalda sem bæta rekstrarumhverfi almannaheillafélaga. Forsvarsfólk UMFÍ er reiðubúið til frekari útskýringa og aðstoðar á fleiri stigum málsins ef þess er óskað.

Virðingarfyllst,
f.h. Ungmennafélags Íslands

Auður Inga Þorsteinsdóttir,
framkvæmdastjóri UMFÍ